

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 843/01
zo dňa: 15.05.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 14
Počet príloh: -

PROTOKOL

o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov Európskej únie
pre Operačný program Vzdelávanie

Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied

Bratislava august 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 843/01 z 15.05.2014 vykonali:

Ing. Anna Kapušňáková – vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Štefan Ivan – člen kontrolnej skupiny

kontrolu v rámci kontrolnej akcie s názvom: Kontrola efektívnosti a účinnosti čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov Európskej únie pre Operačný program Vzdelávanie, ktorej účelom bolo prekontrolovať stav čerpania finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v programovom období 2007-2013 v kapitole Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR s ohľadom na efektívnosť a účinnosť; prekontrolovať výber, realizáciu, kontrolu, monitorovanie, výsledky a dosah projektov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 09.06.2014 do 04.08.2014 v subjekte:

**Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied (ďalej len „GFÚ SAV“)
Dúbravská cesta 9
845 28 Bratislava
IČO 00586935**

Kontrolovaným obdobím bola doba prípravy a realizácie projektu v rámci programového obdobia 2007 – 2013 do termínu 30.06.2014.

Predmetom kontroly bola analýza čerpania finančných prostriedkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri schvaľovaní a čerpaní finančných prostriedkov, kontrola a monitorovanie, výsledky a dosah projektu „Vytvorenie a potvrdenie teórie vzniku Zeme akreciou v spolupráci s medzinárodne uznávanými expertmi“.

Úvod

GFÚ SAV bol založený v roku 1953 v začiatkoch Slovenskej akadémie vied, hoci jeho základná časť – Geomagnetické observatórium v Hurbanove (Ógyala) bolo činné už od roku 1885. Hlavnými úlohami vedeckej práce GFÚ SAV je výskum geofyzikálnych polí a javov, pričom špeciálna pozornosť je venovaná oblasti Západných Karpát. Od roku 1975 bolo k hlavným úlohám pripojené aj štúdium vybraných meteorologických javov v spodnej atmosfére.

V súčasnosti ústav pozostáva zo štyroch vedeckých oddelení: oddelenia geomagnetizmu, oddelenia gravimetrie a geodynamiky, oddelenia seizmológie a oddelenia fyziky atmosféry. Teoretické úlohy, riešené na ústave v rámci vedeckých projektov, sú zamerané na matematické modelovanie seizmických procesov a deformácií zemského telesa, na riešenie priamych a obrátených úloh v geomagnetizme a geoelektrine a v gravimetrii. Experimentálny výskum je uskutočňovaný v budovách observatórií na rôznych miestach Slovenska, ktoré sú súčasťou jednotlivých oddelení.

GFÚ SAV hospodári ako štátna rozpočtová organizácia. K 31.12.2013 mala celkom 61 zamestnancov, z toho 31 vedeckých pracovníkov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) z 04.03.2011 na projekt „Vytvorenie a potvrdenie teórie vzniku Zeme akrciou v spolupráci s medzinárodne uznávanými expertmi“ predložil žiadateľ GFU SAV na sprostredkovateľský orgán – Agentúru MŠVVaŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ (ďalej len „ASFEU“) na základe výzvy s kódom OPV-2010/4.2/03-SORO vyhlásenej 31.12.2010 v rámci Operačného programu Vzdelávanie, prioritnej osi 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK, opatrenia 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciálneho a ďalšieho vzdelávania. Žiadosť o NFP bola zaregistrovaná pod kódom NFP 26140230021.

Cieľom projektu bolo: „Zvýšenie medzinárodnej spolupráce organizácií výskumu a vývoja v oblasti problematiky vzniku Zeme“. Väzbou na tento cieľ bola podpora spolupráce medzi VŠ, organizáciami výskumu a vývoja a súkromným sektorom.

Špecifickým cieľom bol „Rozvoj spolupráce s medzinárodne uznávanými expertmi pri tvorbe teórie vzniku Zeme“. Väzbou na tento cieľ bolo zvýšenie zapojenia VŠ a ostatných organizácií výskumu a vývoja do medzinárodnej spolupráce a sietí vývoja a inovácií.

Za merateľné ukazovatele projektu boli stanovené:

za indikátory výsledku:

- počet osôb cieľovej skupiny zapojených v roku 2013 do podporených projektov – muži: 8
- počet osôb cieľovej skupiny zapojených v roku 2013 do podporených projektov – ženy: 2
- počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených v roku 2013 do ďalšieho vzdelávania: 10
- počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených v roku 2013 do nadnárodných výskumných projektov: 10

za indikátor dopadu s plánovaným rokom 2018:

- počet organizácií využívajúcich výsledky projektu: 1 (samotný GFÚ SAV)

Časový rámec realizácie projektu bol pôvodne plánovaný na 24 mesiacov od 01/2012 do 12/2013. Realizovaný mal byť v rámci dvoch aktivít s vlastným harmonogramom, rozpočtom a ukazovateľmi. Aktivita mali naplňať jeden špecifický a jeden hlavný cieľ projektu a každá mala mať zodpovedného riešiteľa zodpovedného za plynulý priebeh aktivít a dodržanie harmonogramu ako aj rozpočtu projektu (uvedené v žiadosti o NFP v bode 10 písm. c/):

- aktivita 1.1 - Teoretické štúdium a príprava experimentov a realizácia laboratórnych experimentov (časový rámec 01/2012 – 12/2012),
- aktivita 1.2 - Potvrdenie teórie vzniku Zeme a návrh metodických prostriedkov pri ďalšom štúdiu akrcie Zeme (časový rámec 01/2013 – 12/2013.)

Celkové náklady projektu podľa žiadosti o NFP činili 599 977,70 eur. Z nich najvýraznejšie položky boli:

- osobné náklady v kategóriách 610 a 620 vo výške 112 160,00 eur (18,69 % rozpočtu projektu),
- nájom budov, objektov alebo ich časti vo výške 177 600,00 eur (29,60 % rozpočtu),
- všeobecné služby v položke 637 004 vo výške 167 583,00 eur (27,93 % rozpočtu),
- odmeny pre zamestnancov mimopracovného pomeru (podpoložka 637027) vo výške 84 280,70 eur (14,05 %).

Podľa podrobného opisu projektu (príloha č. 1 k žiadosti o NFP) mal byť za realizáciu projektu zodpovedný projektový tím zložený z nasledovných pozícií: projektový manažér + asistent, finančný manažér + asistent, manažér publicity, manažér monitoringu, administratívny pracovník, pracovník pre VO 1 a pracovník pre VO2 (na podporné činnosti k procesu verejného obstarávania).

GFÚ SAV dlhodobo spolupracoval s inštitúciami ako:

- Univerzita Komenského v Bratislave
- JPL NASA v Pasadene (USA)
- Pansophia n. o. v Trenčíne

Tieto mali mať pre realizáciu predkladaného projektu veľký význam z dôvodu uzatvorenia spolupráce s ich odborníkmi, ktorí mali byť členmi riešiteľského kolektívu, nakoľko sa problémom magneticky podmienenej agregácie hmoty zaoberali už niekoľko rokov. Pôvodné príspevky v tejto oblasti publikovali v niekoľkých prácach v rokoch 2001 - 2003) a prezentovali na významných medzinárodných vedeckých podujatiach v rokoch 2001 až 2009. Pôvodná idea magneticky hnanej akrécie zaznamenala v ostatnom čase viacero citačných ohlasov.

V riešiteľskom kolektíve mala byť zabezpečená účasť dvoch medzinárodne uznávaných expertov: Doc. Mgr. P. G., PhD. (zamestnanca Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského) – vynikajúceho experta na matematické vyjadrenie teórie impulznej akrécie planét a Ing. L. E. R., M.Sc., ako jedného z čelných predstaviteľov JPL NASA, ktorý zabezpečuje od doby vzniku modelu najaktuálnejšie údaje o charakteristikách protoplanetárnych oblakov získaných americkými aj medzinárodnými kozmickými misiami a tiež ako expert na prístrojové vybavenie kozmických sond, ktorý mal byť hlavným navrhovateľom miniaturizácie experimentálnych zariadení.

Na základe žiadosti ASFEU zo 16.06.2011 žiadateľ doplnil požadované dokumenty a upravil rozpočet v niektorých položkách. Rozhodnutím ASFEU o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok z 05.09.2011 bol žiadateľovi stanovený NFP v maximálnej výške 599 251,09 eur.

Následne bola medzi poskytovateľom ASFEU a prijímateľom GFÚ SAV uzavretá zmluva o poskytnutí NFP č. 002/2011/4.2/OPV z 13.10.2011 na projekt pod kódom ITMS 26140230006, ktorou boli celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu dohodnuté vo výške 599 251,09 eur, z čoho financovanie v podiele 85:15 % tvoril príspevok z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) vo výške 509 363,43 eur a dofinancovanie zo štátneho rozpočtu vo výške 89 887,66 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o NFP boli štyri prílohy:

- Príloha č. 1 – Všeobecné zmluvné podmienky k zmluve o poskytnutí NFP
- Príloha č. 2 – Predmet podpory NFP
- Príloha č. 3 – Rozpočet projektu
- Príloha č. 4 – Podrobný popis aktivít projektu

Predmetom a účelom zmluvy bola „Úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi Poskytovateľom a Prijímateľom pri poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) zo strany Poskytovateľa Prijímateľovi na realizáciu aktivít projektu, ktorý je predmetom schválenej žiadosti o NFP“. Podľa tejto zmluvy prijímateľ nemusel na oprávnené výdavky zabezpečiť žiadne vlastné zdroje. Rozpočet osobných nákladov

a všeobecných služieb v položke 637 004 zostali v pôvodnej výške rozpočtu, nájom budov a objektov bol upravený na 176 880,00 eur (znížený o 720 eur).

Zmluvou boli zároveň stanovené nasledovné podmienky:

- v zmysle bodu 2.4 zmluvy bol termín ukončenia projektu stanovený do 31.12.2013, dokedy mal prijímateľ predložiť čestné vyhlásenie o ukončení aktivít projektu,
- podľa bodu 3.3 oprávneným obdobím pre výdavky bolo obdobie od účinnosti zmluvy (25.10.2011) do dvoch mesiacov od ukončenia realizácie projektu,
- prijímateľ mal predložiť záverečnú žiadosť o platbu do 30 dní od ukončenia oprávneného obdobia pre výdavky.

Podľa prílohy č. 3 k zmluve o poskytnutí NFP – „Rozpočet projektu a komentár k rozpočtu projektu“ súčasťou realizácie aktivít projektu mala byť **prezentácia výsledkov** v odborných časopisoch a na medzinárodných vedeckých fórach, vydanie záverečnej knižnej publikácie (položka 4.1.4 a 4.4.5) a tvorba záverečného filmu – sfilmovanie postupov experimentov, ktoré budú viesť k objaveniu a potvrdeniu novej teórie vzniku Zeme (položka 4.3.4).

Podľa prílohy č. 4 k zmluve o poskytnutí NFP – Podrobný popis aktivít projektu, konečným výstupom projektu majú byť vedecké publikácie v renomovaných odborných časopisoch, DVD nosiče s priebehom experimentu nasnímaným rýchlo snímateľnou kamerou, prípadne animácia procesu, ktoré budú používané ako názorná ukážka pri prezentáciách na domácich aj medzinárodných vedeckých podujatiach. Popis uvádzal, že navrhovaný model akrecie Zeme je jeden z mála modelov experimentálne overiteľný. Ďalším výstupom bude modifikácia a miniaturizácia experimentálneho zariadenia, ktoré by sa dalo prenášať a používať ako demonštračné zariadenie na vedeckých podujatiach, fórach, či konferenciách.

K zmluve boli uzavreté dva dodatky:

- Dodatok č. 1 z 09.01.2013 pod registračným číslom 002/2011/4.2/OPV/D01, ktorým bola realizácia projektu predĺžená do 31.12.2014 a monitorovanie dopadu do 31.12.2019.

Dodatkom boli upravené nasledovné zmeny:

1. Tabuľka „Merateľné ukazovatele Projektu“ bola nahradená novou tabuľkou „Merateľné ukazovatele Projektu“, v ktorej došlo k zmene:
 - časového rámca pre počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov,
 - časového rámca pre počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených do ďalšieho vzdelávania a do nadnárodných výskumných projektov,
 - časového rámca pre počet organizácií využívajúcich výsledky projektu.

Merateľné ukazovatele projektu (príloha č. 1 dod. č. 1)

Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
Výsledok	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov - muži	počet	0	2011	8	2014
	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov - ženy	počet	0	2011	2	2014
	Počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených do ďalšieho vzdelávania	počet	0	2011	10	2014
	Počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených do nadnárodných výskumných projektov	počet	0	2011	10	2014
Dopad	Počet organizácií využívajúcich výsledky projektu	počet	0	2011	1	2019

2. Tabuľka „Merateľné ukazovatele Projektu s relevanciou k horizontálnym prioritám“ bola nahradená novou tabuľkou „Merateľné ukazovatele Projektu s relevanciou k horizontálnym prioritám“, ktorou došlo k zmene časového rámca pre počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov ako pre mužov tak aj pre ženy o jeden rok, a to do roku 2014.

Merateľné ukazovatele projektu s relevanciou k horizontálnym prioritám (príloha č. 2 dod. č. 1)

Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
Výsledok	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov - muži	počet	0	2011	8	2014
	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov - ženy	počet	0	2011	2	2014

3. Tabuľka „Časový rámec realizácie Projektu“ bola nahradená novou tabuľkou „Časový rámec realizácie Projektu“, v ktorej došlo k zmene časového rámca pre ukončenie realizácie aktivity 1.1 aj aktivity 1.2.

Časový rámec realizácie projektu (príloha č. 3 dod. č. 1)

Názov aktivity	Začiatok realizácie aktivity (MM/RRRR)	Ukončenie realizácie aktivity (MM/RRRR)
Hlavné aktivity (max. 100 znakov pre každú aktivitu)		
1.1 Teoretické štúdium a príprava experimentov a realizácia laboratórnych experimentov	01/2012	12/2013
1.2 Potvrdenie teórie vzniku Zeme a návrh metodických prostriedkov pri ďalšom štúdiu akrcie Zeme	01/2014	12/2014
Podporné aktivity		
Riadenie projektu	01/2012	12/2014
Publicita a informovanosť	01/2012	12/2014

- Dodatok č. 2 z 27.05.2013 pod registračným číslom 002/2011/4.2/OPV/D02, ktorým boli vykonané nasledovné zmeny:
 - v článku 2 bode 2.1 zmluvy o poskytnutí NFP bolo k miestu realizácie projektu na Dúbravskej ceste 9, 845 28 Bratislava – Karlova Ves doplnené ďalšie miesto realizácie projektu „Modra – Piesok 3984, 900 01 Modra“,
 - následne bola v prílohe č. 2 k zmluve o poskytnutí NFP tabuľka Miesto realizácie Projektu doplnená o ďalšiu tabuľku; spolu tvorili prílohu č. 1 dodatku č. 2 k zmluve o poskytnutí NFP:

Miesto realizácie projektu (príloha č. 1 dod. č. 2)

NUTS II	SK01 Bratislavský kraj
NUTS III	SK010 Bratislavský kraj
Okres	SK0104 Okres Bratislava IV
Obec	SK0104529397 Bratislava – Karlova Ves
Ulica	Dúbravská cesta
Číslo	9

NUTS II	SK01 Bratislavský kraj
NUTS III	SK010 Bratislavský kraj
Okres	SK0107 Okres Pezinok
Obec	SK0107508101 Modra
Ulica	Modra
Číslo	3984

Posúdením stanovených merateľných ukazovateľov, ktoré boli určené v tomto projekte počtom osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov, zapojených do ďalšieho vzdelávania alebo počtom zamestnancov výskumu a vývoja zapojených do nadnárodných výskumných projektov možno konštatovať, že ich prostredníctvom nebolo možné vyhodnocovať plnenie strategického a špecifického cieľa projektu (zvýšenie

medzinárodnej spolupráce organizácií výskumu a vývoja v oblasti problematiky vzniku Zeme, resp. rozvoj spolupráce s medzinárodne uznávanými expertmi pri tvorbe teórie vzniku Zeme).

Podľa príručky pre prijímateľa NFP Operačný program Vzdelávanie verzia 5.0 z 21.09.2010 merateľný ukazovateľ je „nástroj na meranie dosiahnutia cieľa, mobilizácie zdrojov, dosiahnutých výsledkov, meranie kvality alebo kontextovej premennej. Ukazovateľ je tvorený definíciou, mernou jednotkou, časovým vymedzením, počiatočnou hodnotou a požadovanou hodnotou“ (uvedené vo výklade pojmov bod 30).

Tým, že merateľné ukazovatele neslúžili ako nástroj na meranie dosiahnutia cieľa ani dosiahnutých výsledkov, neboli stanovené v súlade s definíciou uvedenou v príručke pre prijímateľa NFP operačného programu Vzdelávanie, verzia 5.0.

Vzhľadom nato, že realizácia aktivít projektu bola zmluvne predĺžená do decembra 2014, nebolo možné vyhodnotiť splnenie strategického, resp. špecifického cieľa. Kontrolná skupina preverila priebežnú realizáciu aktivít projektu, monitorovanie, priebežné výsledky realizácie projektu a čerpanie finančných prostriedkov k termínu do 30.06.2014.

Kontrolou realizácie projektu bolo zistené:

Realizácia projektu začala dňom 09.01.2012 realizáciou aktivity 1.1 - Teoretické štúdium a príprava experimentov a realizácia laboratórnych experimentov, o čom zaslal štatutárny orgán prijímateľa NFP na ASFEÚ písomné „Vyhlásenie o začatí realizácie aktivít projektu“ z 09.01.2012. Laboratórne experimenty sa vykonávali v priestoroch prenajatého Paleomagnetického laboratória v Modre – Piesku (laboratórium impulzných magnetických polí).

Podľa čl. 1 bodu 3 všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP (príloha č. 1 zmluvy) bol prijímateľ povinný do 7 dní po nadobudnutí účinnosti zmluvy predložiť poskytovateľovi v predpísanom formáte „Personálnu maticu Projektu“ a jej aktualizáciu zaslať vždy, keď dôjde k zmene pôvodných/predchádzajúcich údajov taktiež v lehote 7 dní od ich zmeny. Personálna matica je súčasťou dokumentácie projektu.

Kontrolnej skupine bolo predložených celkom päť personálnych matic. Prvú personálnu maticu (zoznam riešiteľského a projektového tímu) zaslal prijímateľ GFÚ SAV poskytovateľovi ASFEÚ sprievodným listom z 28.10.2011, čo bolo v stanovenom termíne do 7 dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy (25.10.2011). Podľa prvej personálnej matice bolo v riešiteľskom tíme obsadených z desiatich odborných riešiteľov menovite len päť riešiteľov a v projektovom tíme boli menovite obsadené dve pozície z celkovo deviatich pozícií, a to projektový manažér a administratívny pracovník.

V druhej personálnej matici zaslanej sprievodným listom z 24.04.2012 bola menovite určená celá zostava 10 – členného riešiteľského tímu a osem z deväť pozícií projektového tímu (okrem manažéra monitoringu). Pritom bolo zistené, že prvá monitorovacia správa bola vypracovaná 12.04.2012 manažérkou projektu (číslo podpoložky v rozpočte 1.1.1.1), avšak ešte ani v tretej personálnej matici zaslanej listom z 25.05.2012 nebola pozícia manažéra monitoringu menovite určená (číslo podpoložky v rozpočte 1.5.3.1).

Ostatná personálna matica č. 5 bola vypracovaná 07.09.2012 a zaslaná na ASFEÚ sprievodným listom z 06.09.2012 (pripravený o deň skôr). Touto maticou bola vykonaná zmena na pozícií asistenta finančného manažéra – číslo podpoložky v rozpočte 1.1.2.3. To, že išlo o poslednú zmenu personálnej matice, potvrdil kontrolovaný subjekt listom z 11.07.2014.

Podľa „Potvrdenia oprávnenosti cieľovej skupiny“ z 11.04.2013 ako prílohy č. 1 k monitorovacej správe č. 5 (čestné vyhlásenie štatutárneho orgánu GFÚ SAV) bolo v monitorovacom období 10/2013 – 03/2014 zapojených do aktivít projektu 13 odborných riešiteľov, ktorí zároveň patrili do oprávnenej cieľovej skupiny. V samotnej monitorovacej správe č. 5 bol uvedený skutočný počet osôb cieľovej skupiny 14 (11+3).

Podľa príloh č. 3 a 4 k zmluve o poskytnutí NFP (Rozpočet projektu a Podrobný popis aktivít projektu) bol počet odborných riešiteľov i cieľová skupina zadefinovaná v počte 10 osôb.

Monitoring realizácie aktivít projektu

Podľa čl. 3 všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP (príloha č. 1 zmluvy o NFP) bol prijímateľ povinný poskytovať informácie a predkladať monitorovacie správy nasledovne

1. Počas platnosti a účinnosti zmluvy pravidelne predkladať poskytovateľovi monitorovacie správy vo formáte určenom poskytovateľom, a to:

- a) priebežné monitorovacie správy počas realizácie aktivít projektu,
- b) záverečnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie aktivít projektu,
- c) následné monitorovacie správy po ukončení realizácie projektu až do ukončenia platnosti a účinnosti zmluvy.

2. Počas trvania realizácie aktivít projektu predkladať priebežné monitorovacie správy po šiestich mesiacoch a to do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po sledovanom období, pričom prvým mesiacom je mesiac uzavretia zmluvy.

3. Prijímateľ je povinný predložiť poskytovateľovi záverečnú monitorovaciu správu do 15 dní od ukončenia realizácie aktivít projektu.

4. Prijímateľ sa zaväzuje predkladať poskytovateľovi následné monitorovacie správy počas 5 rokov od ukončenia realizácie projektu, a to najmenej každých 12 mesiacov odo dňa ukončenia realizácie projektu.

Kontrolou monitorovacích správ bolo zistené, že k 30.06.2014 bolo o realizácii projektu vypracovaných päť priebežných monitorovacích správ (ďalej len „PMS“) vo formáte určenom poskytovateľom, ktoré boli zaslané na ASFEU v nasledovných termínoch:

- PMS č. 1 dňa 12.04.2012 (doplnená 23.04.2012),
- PMS č. 2 dňa 15.10.2012,
- PMS č. 3 dňa 15.04.2013 (doplnená 09.05.2013),
- PMS č. 4 dňa 14.10.2013,
- PMS č. 5 dňa 14.04.2014 (doplnená 13.05.2014).

Kontrolná skupina NKÚ SR nezistila v PMS nedostatky a ASFEU k predloženým PMS nevyjadrila žiadne námietky.

Podľa PMS č. 5 za monitorované obdobie od 10/2013 do 03/2014 bola aktivita projektu 1.1 - Teoretické štúdium a príprava experimentov a realizácia laboratórnych experimentov ukončená v plánovanom termíne k 31.12.2013.

Realizácia aktivity 1.2 - Potvrdenie teórie vzniku Zeme a návrh metodických prostriedkov pri ďalšom štúdiu akrcie Zeme naďalej prebiehala. V rámci aktivity prebiehali

konzultácie, stretnutia a odborné činnosti v súvislosti s účasťou zahraničného experta a príprava materiálov do vedeckých publikácií a na vedecké prednášky a sympóziá. Realizácia činností bola v PMS č. 5 zdokumentovaná písomnými podkladmi – prílohami PMS. Pre tieto činnosti bolo plánované obdobie realizácie 04-09/2014.

Podľa doplnenia PMS č. 5 z 13.05.2014 predložené publikácie mali priamy súvis s podrobným popisom aktivít projektu, podľa ktorého cieľom projektu bolo vytvorenie a potvrdenie teórie vzniku Zeme akreáciou. Príspevky predložené s monitorovacou správou pochádzali z významných svetových konferencií, na ktorých zodpovedný riešiteľ prednášal teóriu vzniku Zeme akreáciou:

- Konferencia z Houstonu – najvýznamnejšia svetová vedecká konferencia v tejto oblasti vo svete,
- Konferencia vo Francúzsku v Nantes - najvýznamnejšia svetová vedecká konferencia v tejto oblasti v Európe,
- Konferencia v Nemecku v Tübingene – svetová vedecká konferencia.

Odprezentovanie témy znamenalo pre GFÚ SAV celosvetové uznanie v danej problematike. Bližší opis publikácií ako aj samotný obsah projektu bol opísaný v článku slovenského vedeckého periodika Quark, odprednášaný verejnosti dňa 11.11.2013 v rámci Týždňa vedy a techniky v priestoroch SAV a v relácii Slovenského rozhlasu dňa 21.06.2014.

Publicita a informovanosť

Podľa čl. 4 ods. 3 (Publicita a informovanosť) všeobecných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP „Prijímateľ je povinný zabezpečiť počas realizácie aktivít Projektu inštaláciu reklamnej tabule na mieste realizácie Projektu, ktorý spĺňa nasledujúce podmienky: Celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 EUR a projekt spočíva vo financovaní infraštruktúry alebo stavebných činností“.

Kontrolou bolo preverené, že reklamná tabuľa bola inštalovaná, a teda v tejto časti boli podmienky zmluvy o poskytnutí NFP dodržané. Podľa PMS boli informačnými tabuľkami označené aj miestnosti projektového tímu.

Podľa prílohy č. 3 k zmluve o poskytnutí NFP súčasťou realizácie aktivít projektu mala byť **prezentácia** výsledkov v odborných časopisoch a na medzinárodných vedeckých fórach, **vydanie** záverečnej knižnej publikácie a **tvorba** záverečného filmu – sfilmovanie postupov experimentov, ktoré budú viesť k objaveniu a potvrdeniu novej teórie vzniku Zeme.

Kontrolou bolo zistené, že GFÚ SAV zabezpečoval publicitu a informovanosť o priebežných výsledkoch realizácie projektu (uvedené v časti monitoring). Kontrolnej skupine bol predložený priebežne spracovaný filmový materiál z vykonaných experimentov potvrdzujúcich pripravovanú novú teóriu vzniku Zeme a popularizačné brožúrky pre verejnosť pod názvom „Vznik Zeme akreáciou pomocou impulzného magnetického poľa“.

Čerpanie finančných prostriedkov na realizáciu projektu

Rozpočet projektu – celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu podľa zmluvy o poskytnutí NFP boli dohodnuté vo výške 599 251,09 eur.

Výška celkovo vyčerpaných finančných prostriedkov od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014 bola 315 424,94 eur. Z toho výška oprávnených výdavkov k 30.06.2014

uznaná poskytovateľom, resp. platobnou jednotkou na základe žiadosti o platbu (ďalej len „ŽoP“) bola 197 218,01 eur, t. j. plnenie rozpočtu na 32,9 %.

Ostatná ŽoP bola zaslaná 10.07.2014 a ňou nárokováná suma výdavkov bola 7 106,45 eur.

Podľa písomného vyjadrenia finančnej manažérky projektu z 11.07.2014 „predĺženie projektu o jeden rok nebude mať vplyv na financovanie projektu – na nájom administratívnych a laboratórnych priestorov a aktivity spojené s riadením projektu (manažér projektu, manažér monitoringu, finančný manažér a pod.). Činnosti projektového manažéra, manažéra monitoringu a finančného manažéra budú zabezpečované len do výšky oprávneného počtu hodín v rozpočte projektu (počet hodín 1 000 na projektového manažéra, 1 100 na finančného manažéra a 595 na manažéra monitoringu nebude prekročený)“.

Skutočné výdavky na projekt oproti oprávneným výdavkom boli vyššie z dôvodu, že GFÚ SAV uzatvoril s dodávateľmi zmluvy, ktoré nezverejnil v Centrálnom registri zmlúv (ďalej len „CRZ“), avšak ich plnenie sa začalo realizovať, t. j. muselo byť uhradené (napr. nájom administratívnych a laboratórnych priestorov, analýza uskutočniteľnosti).

Na povinnosť zverejňovania zmlúv v CRZ poskytovateľ ASFEÚ prijímateľa v zmluve o poskytnutí NFP neupozornil. Ich platnosť neuznal napriek tomu, že prijímateľ zmluvy uzavreté s dodávateľmi predkladal poskytovateľovi.

K 30.6.2014 bola vyčíslená zo strany poskytovateľa ASFEU celková suma neoprávnených výdavkov vo výške 78 397,13 eur. Z toho 3 707,69 eur bolo vyčíslených v ŽoP typu priebežná platba (finančné prostriedky prijímateľ neodvádza, platobná jednotka len zasiela prijímateľovi po certifikácii v rámci danej ŽoP sumu finančných prostriedkov zníženú o neoprávnené výdavky) a 74 689,44 eur v ŽoP typu zúčtovanie zálohovej platby (tieto finančné prostriedky prijímateľ musí vrátiť poskytovateľovi).

Najvyššiu sumu neoprávnených výdavkov tvorili výdavky za nájom administratívnych a laboratórnych priestorov v Modre – Piesku vo výške 67 590,00 eur, a to na základe nedodržania všeobecných zmluvných podmienok (prílohy č. 1 k zmluve o poskytnutí NFP), článku 14 ods. 1 písm. c) a i) z dôvodu, že výdavky neboli vynaložené v súlade so zmluvou a právnymi predpismi SR (z titulu nezverejnenia zmluvy o nájme v CRZ, čím mala byť zmluva neúčinná). Prijímateľovi zaslal ASFEÚ dve žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov (Z01 a Z02).

Na vrátenie finančných prostriedkov spolu v sume 67 590,00 eur boli z titulu zhoršenia ekonomických pomerov GFÚ SAV uzavreté dňa 08.04.2013 medzi prijímateľom a poskytovateľom ASFEÚ dve dohody o splátkach, každá na 9 splátok:

- 1) Dohoda o splátkach na základe žiadosti č. 26140230006/Z01 na vrátenie sumy 29 480,00 eur, výška splátky činila 2 784,24 eur.
- 2) Dohoda o splátkach na základe žiadosti č. 26140230006/Z01 na vrátenie sumy 38 110,00 eur, výška splátky činila 3 599,27 eur.

Posledné splátky v oboch dohodách boli uhradené v decembri 2013 z prostriedkov rozpočtu GFÚ SAV.

Kontrolou uzavretých zmlúv na nájom administratívnych a laboratórnych priestorov v Modre – Piesku bolo zistené, že GFÚ SAV uzavrel dve rôzne zmluvy:

- 1) Dňa 09.01.2012 uzavrel GFÚ SAV s dodávateľom I.P.P. Corporation, s. r. o., Lučenec „Zmluvu na zabezpečenie dodávok, tovarov, prác a služieb“ (evidovaná pod č. 590/2012)

v zmysle ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Predmetom zmluvy bol nájom laboratórnych a administratívnych priestorov v pavilónoch v Modre – Piesku na realizáciu aktivít projektu. Zmluva bola uzavretá na obdobie od 09.01.2012 do 31.12.2013, zmluvná cena bola dohodnutá vo výške 176 880,00 eur.

- 2) GFÚ SAV uzavrel 01.04.2013 s dodávateľom I.P.P. Corporation, s. r. o., Lučenec ďalšiu „Zmluvu na zabezpečenie dodávok a služieb“ (evidovaná pod č. 616/2013) v zmysle ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Predmetom zmluvy bol rovnako nájom laboratória a administratívnych priestorov na realizáciu aktivít 1.1 a 1.2. Zmluva bola zverejnená v CRZ 08.04.2013, t. j. účinná dňom 09.04.2013.

Podľa čl. V bodu 5.1 bola cena nájmu vrátane DPH dohodnutá vo výške 176 880,00 eur, t. j. podľa rozpočtu v plnej výške rozpočtovanej položky na nájom budov a objektov (podpoložka 636001 v prílohe č. 2 k zmluve o poskytnutí NFP a tiež položky 3.4.1, 3.4.2, 4.4.1 a 4.4.2 rozpočtu projektu ako prílohy č. 3 tejto zmluvy).

Podľa časového harmonogramu ako prílohy II. k zmluve bola zmluva uzavretá od 01.04.2013 do 31.12.2014.

K zmluve bol uzatvorený dodatok č. 1 z 26.04.2013, ktorým sa zmenila doba splatnosti faktúr z doby do 100 dní na dobu do 60 dní.

Touto zmluvou nebola zrušená pôvodná zmluva z 09.01.2012, ktorej platnosť trvala do 31.12.2013.

Napriek tomu, že druhá zmluva bola uzavretá na kratšie obdobie ako prvá zmluva (21 mesiacov oproti 24 mesiacov), celková cena nájmu bola rovnaká ako pri prvej zmluve, t. j. cena na 1 m²/ročne bola za tých istých podmienok už vyššia.

Okrem toho kontrolovaný subjekt už čerpal finančné prostriedky na nájom priestorov v zmysle prvej zmluvy, čím čerpal finančné prostriedky nad rámec rozpočtu projektu.

Tým, že kontrolovaný subjekt uzatvoril na rovnaký predmet zmluvy dve rôzne zmluvy, konal v rozpore s ustanovením § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Zhrnutie

Na základe výzvy s kódom OPV-2010/4.2/03-SORO vyhlásenej 31.12.2010 v rámci Operačného programu Vzdelávanie, prioritnej osi 4, opatrenia 4.2, predložil žiadateľ GFÚ SAV dňa 04.03.2011 žiadosť o NFP na projekt „Vytvorenie a potvrdenie teórie vzniku Zeme akreciou v spolupráci s medzinárodne uznávanými expertmi“.

Rozhodnutím ASFEU o schválení žiadosti o NFP z 05.09.2011 bol žiadateľovi stanovený NFP v maximálnej výške 599 251,09 eur.

Podľa zmluvy o poskytnutí NFP z 13.10.2011 nemusel prijímateľ zabezpečiť k celkovým oprávneným výdavkom na projekt vo výške 599 251,09 eur žiadne vlastné zdroje. Obdobie realizácie aktivít projektu bolo podľa zmluvy a jej dvoch dodatkov dohodnuté na 36 mesiacov od 01/2012 do 12/2014.

Cieľom projektu bolo zvýšenie medzinárodnej spolupráce organizácií výskumu a vývoja v oblasti problematiky vzniku Zeme. Špecifickým cieľom bol rozvoj spolupráce s medzinárodne uznávanými expertmi pri tvorbe teórie vzniku Zeme.

Súčasťou realizácie aktivít projektu mala byť **prezentácia výsledkov** v odborných časopisoch a na medzinárodných vedeckých fórach, vydanie záverečnej knižnej publikácie a tvorba záverečného filmu – sfilmovanie postupov experimentov, ktoré budú viesť k objaveniu a potvrdeniu novej teórie vzniku Zeme.

Za merateľné ukazovatele projektu boli stanovené indikátory výsledku, a to:

- počet osôb cieľovej skupiny zapojených v roku 2013 do podporených projektov – muži: 8
- počet osôb cieľovej skupiny zapojených v roku 2013 do podporených projektov – ženy: 2
- počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených v roku 2013 do ďalšieho vzdelávania: 10
- počet zamestnancov výskumu a vývoja zapojených v roku 2013 do nadnárodných výskumných projektov: 10

Posúdením stanovených merateľných ukazovateľov bolo zistené, že neslúžili ako nástroj na meranie dosiahnutia cieľa ani dosiahnutých výsledkov. Tým neboli stanovené v súlade s definíciou uvedenou v príručke pre prijímateľa NFP Operačného programu Vzdelávanie, verzia 5.0.

Realizácia projektu začala dňom 09.01.2012, o čom zaslal štatutárny orgán prijímateľa NFP na ASFEÚ písomné vyhlásenie. Vzhľadom nato, že realizácia aktivít projektu bola zmluvne predĺžená do decembra 2014, nebolo možné vyhodnotiť splnenie strategického, resp. špecifického cieľa.

Kontrolou vypracovávania priebežných monitorovacích správ bolo zistené, že tieto boli vypracovávané a predkladané v požadovaných formulároch.

Podľa monitorovacích správ GFÚ SAV zabezpečoval konzultácie, stretnutia, odborné činnosti s účasťou zahraničného experta a články do vedeckých publikácií a na vedecké prednášky a sympóziá. Realizácia činností bola zdokumentovaná písomnými podkladmi.

Publicitu a informovanosť zabezpečoval kontrolovaný subjekt v zmysle všeobecných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP.

Výška celkovo vyčerpaných finančných prostriedkov od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014 bola 315 424,94 eur, z toho výška oprávnených výdavkov uznaná poskytovateľom, resp. platobnou jednotkou na základe ŽoP bola 197 218,01 eur.

Celková suma neoprávnených výdavkov vyčíslená poskytovateľom k 30.06.2014 bola vo výške 78 397,13 eur, z toho najvyššiu sumu tvorili výdavky za nájom administratívnych a laboratórnych priestorov v objeme 67 590,00 eur. Túto čiastku kontrolovaný subjekt splácal formou splátkového kalendára.

Kontrolou zmlúv na nájom administratívnych a laboratórnych priestorov bolo zistené, že GFÚ SAV uzavrel na rovnaké priestory s tým istým dodávateľom dve zmluvy, obidve na rovnakú celkovú cenu nájmu 176 880,00 eur, pričom druhou zmluvou nezrušil platnosť prvej zmluvy, ktorej plnenie prebiehalo. Prvá zmluva bola uzavretá v 01/2012 na obdobie 24 mesiacov, druhá zmluva v 04/2013 na obdobie 21 mesiacov, t. j. obdobie 9 mesiacov sa v rámci obidvoch zmlúv prekrývalo. Tým kontrolovaný subjekt konal v rozpore s ustanovením § 43 zákona Občianskeho zákonníka.

Odporúčanie na riešenie systémového nedostatku

Podľa čl. 3 bodu 2 všeobecných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP je prijímateľ povinný „počas trvania realizácie aktivít projektu predkladať priebežné monitorovacie správy po 6 mesiacoch, a to do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po sledovanom období, pričom prvým mesiacom je mesiac uzavretia zmluvy“.

Podľa názoru kontrolnej skupiny NKÚ SR dátum uzavretia zmluvy môže v niektorých prípadoch predchádzať dátumu účinnosti zmluvy o dlhší čas ako 6 mesiacov. V takomto prípade by bolo vypracovávanie priebežných monitorovacích správ irelevantné. Navrhujeme zmeniť termín „uzavretia“ zmluvy minimálne za termín účinnosti zmluvy, resp. za termín začiatku realizácie projektu.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 04.08.2014:

Ing. Anna Kapušňáková
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Štefan Ivan
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa:

RNDr. Ladislav Brimich, CSc.
riaditeľ GFÚ SAV